

UTRIKESUTSKOTTETS BETÄNKANDE 1/2003 rd

Regeringens proposition om godkännande av samarbetsprotokollet mellan Förenta Nationerna och Finland om beviljande av resurser för Förenta Nationernas operation i Etiopien och Eritrea (UNMEE) och med förslag till lag om sättande i kraft av bestämmelser i protokollet som hör till området för lagstiftningen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 28 maj 2003 en proposition om godkännande av samarbetsprotokollet mellan Förenta Nationerna och Finland om beviljande av resurser för Förenta Nationernas operation i Etiopien och Eritrea (UNMEE) och med förslag till lag om sättande i kraft av bestämmelser i protokollet som hör till området för lagstiftningen (RP 4/2003 rd).

Sakkunniga

Utskottet har hört

- enhetschef Päivi Kaukoranta, utrikesministeriet
- överstelöjtnant, kommendör för fredsbevarande styrkan Janne Oksanen och äldre regeringssekreterare Sami Paatero, försvarsminneriet.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner det samarbetsprotokoll som Förenta Nationerna och Finlands regering ingick i New York i maj 2003. Protokollet gäller resurser för Förenta Nationernas operation i Etiopien och Eritrea (UNMEE). Dessutom föreslås att riksdagen godkänner en lag om sättande i kraft av vissa bestämmelser i protokollet som hör till området för lagstiftningen.

Förenta Nationernas operation UNMEE inrättades i juli 2000. I december 2002 bestämde Republikens president att Finland skall delta i operationen med ett stabs- och vaktkompani. Syftet med protokollet är att Förenta Nationerna och

Finland skall komma överens om villkoren för Finlands deltagande i UNMEE-operationen. Målet med protokollet är att befästa de administrativa, logistiska och ekonomiska villkor som reglerar överlåtelsen av personal, material och tjänster för UNMEE-operationen. Dessutom ingår det bestämmelser om vilka personal- och materialresurser Finland ställer till förfogande för operationen. Protokollet slår också fast detaljerade ersättningar som FN betalar till Finland för personal och material som sänds ut inom ramen för operationen. De samlade ekonomiska effekterna har beaktats i besluten om Finlands deltagande i operationen. I budgeten för 2003 in-

går ett anslag på 4 665 000 euro för deltagande i operationen under utrikesministeriets huvudtitel (24.99.22) och ett anslag på 7 755 000 euro under försvarsministeriets huvudtitel (27.30.22).

I propositionen ingår ett lagförslag om sättande i kraft av de bestämmelser i protokollet som hör till området för lagstiftningen. Protokollet

träder i kraft vid en tidpunkt som parterna kommer överens om genom skriftväxling. Avsikten är att protokollet skall ha trätt i kraft när Finlands stabs- och vaktenhet grupperar sig för UNMEE-operationen i juni 2003. Lagen avses träda i kraft vid samma tidpunkt som protokollet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Av de orsaker som nämns i propositionen och på grundval av erhållen utredning finner utskottet propositionen nödvändig och lämplig. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

Förenta Nationernas operation UNMEE inrättades i juli 2000. Beslutet om Finlands deltagande i operationen har fattats i enlighet med 2 § 1 mom. i lagen om fredsbevarande verksamhet (514/1984). I enlighet med lagen hördes utrikesutskottet den 15 november 2002. Republikens president fattade beslutet att Finland skall delta i operationen med ett stabs- och vaktkompani i december 2002.

För den fredsbevarande verksamheten är det enligt utskottet positivt att medlemsstaterna i FN 1997 antog en gemensam modell för samarbetsprotokoll. Modellen gäller rättigheter och skyldigheter för FN och medlemsstaterna vid FN:s fredsbevarande operationer (A/51/967). Det aktuella samarbetsprotokollet gäller de villkor för Finlands deltagande i UNMEE-operationen som FN och Finland skall komma överens om. Protokollet är det första avtalet som Finland ingår om en operation enligt den nya modellen för samarbetsprotokoll. Dessutom är protokollet det första avtalet som Finland ingår med FN sedan den nya grundlagen trädde i kraft. Innan den gemensamma modellen för samarbetsprotokoll infördes reglerades FN:s ekonomiska förpliktelser med stöd av mottagar- och överlåtelseinspektioner. Detta är viktigt med avseende på riksdagens befogenheter, anser utskottet.

I protokollet ingår bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Artikel 1 i protokol-

let och definitionerna i bilaga F hör till lagstiftningsområdet. Artiklarna 9 och 10 i protokollet och artiklarna 6—9 i bilaga B gäller fördelningen av skadeståndsansvaret mellan Finland och FN medan artikel 13.3 föreskriver om obligatoriskt skiljemannaförfarande. Skiljemannautslaget är definitivt bindande för båda avtalsparterna. Utskottet omfattar regeringens ståndpunkt att 2 och 4 § i lagen om fredsbevarande verksamhet inte innehåller något exakt avgränsat och specificerat bemyndigande i den mening som grundlagen avser och som skulle tillåta att det genom förordning föreskrivs om de bestämmelser i samarbetsprotokollet som hör till området för lagstiftningen. Därför krävs det riksdagens samtycke för att protokollet skall kunna godkännas.

I propositionen ingår dels protokollet, dels bilagorna A—C och F som bilagor. Dessutom har utskottet haft de finska och engelska versionerna av bilagorna D och E till påseende. Utskottet omfattar regeringens ståndpunkt att bilagorna D och E på grund av sin tekniska karaktär och mycket detaljerade innehåll inte är av betydelse för riksdagens godkännande.

Förslag till beslut

På grundval av det ovanstående föreslår utrikesutskottet

att riksdagen godkänner det i New York den 9 maj 2003 upprättade samarbetsprotokollet mellan Förenta Nationerna och Finlands regering om beviljande av resurser för Förenta Nationernas ope-

*ration i Etiopien och Eritrea (UNMEE)
och*

*att lagförslaget godkänns utan ändring-
ar.*

Helsingfors den 3 juni 2003

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Liisa Jaakonsaari /sd
vordf. Mari Kiviniemi /cent
medl. Ulla Anttila /gröna
Jouni Backman /sd
Kauko Juhantalo /cent
Antero Kekkonen /sd
Eero Lankia /cent
Henrik Lax /sv

Suvi Lindén /saml
Petri Neittaanmäki /cent
Maija Perho /saml
Suvi-Anne Siimes /vänst
Jari Vilén /saml
Ben Zyskowitz /saml
ers. Esko-Juhani Tennilä /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Raili Lahnalampi.